

# Bijlagen bij jaarverslag 2025

## **Bijlage A: Ondernemingsraad – behandelde onderwerpen**

Normaal gesproken komt de OR zes keer bijeen in een raadsvergadering en zes keer in een overlegvergadering met de directeur-bestuurder. In verband met onder meer de wijziging van de organisatiestructuur en de herziening van het functiehuis waren er veel extra overleggen: onderling, met de collega's van HR en met het MT. Ook woonden afwisselend een of meerdere OR-leden de consultaties over de organisatiestructuur bij die de bestuurder met verschillende teams hield.

De OR-raadsvergaderingen vinden plaats via Microsoft Teams waarbij de agenda vooraf wordt afgestemd tussen de leden. In deze vergadering raadplegen de OR-leden elkaar onderling over de geagendeerde onderwerpen en bepalen zij na meningsvorming hun standpunten en nemen een besluit. Ook wordt de eerstvolgende overlegvergadering voorbereid.

De overlegvergaderingen met de directeur-bestuurder vinden afwisselend plaats op de locaties van de musea. Voor iedere vergadering wordt de agenda afgestemd tussen de voorzitter en de directeur-bestuurder.

De OR wordt in zijn raadsvergaderingen en voor het voeren van het OR-secretariaat ondersteund door een ambtelijk secretaris. Op 10 en 11 april heeft de OR een training gevolgd waarvan één middag met de directeur-bestuurder.

De OR heeft in 2025 de volgende informatieve onderwerpen en instemmings- en adviesaanvragen behandeld:

- Adviesaanvraag organisatiewijziging deel 2
- Adviesaanvraag benoeming directeur-bestuurder
- Instemmingsaanvraag vertrouwenspersonen
- Adviesaanvraag aanpassing directie en managementstructuur
- Adviesaanvraag organisatiewijziging 2025
- Instemmingsaanvraag Handboek Arbeidsvoorwaarden
- Instemmingsaanvraag Handboek Bedrijfsregelingen
- Adviesaanvraag Optimalisatie inkoopfunctie

Ook heeft de OR regelmatig aandacht gevraagd voor:

- Plan van aanpak naar aanleiding van het MTO
- Verbeteren van de cultuur binnen de SKD
- Functiehuis
- Beleid rondom vacatures
- Evaluatie van de centralisatie van Marcom en Collectie

## Bijlage B: Educatie – programma en doelgroepen

### Nationaal Militair Museum

#### Lesprogramma's

##### Missies van het NMM – *Ontdek de militaire geschiedenis*

Het Nationaal Militair Museum biedt haar jonge bezoekers een missie aan door het museum. De missies nemen bezoekers mee langs iconische objecten die de Nederlandse militaire geschiedenis tot leven brengen. Elk tijdvak van de militaire geschiedenis komt aan bod – van de ridder te paard tot de moderne F-16.

- Volg het spoor van een echte soldaat – vanaf 8 jaar  
Voor bezoekers met een ontwikkelingsleeftijd vanaf 8 jaar is de missie *Volg het spoor van een echte soldaat* ontwikkeld. In deze route ontdekken kinderen het leven van een soldaat aan de hand van herkenbare thema's zoals oefenen, verdedigen, reizen en vechten. Elk tijdvenster komt aan bod, en kinderen leren wat het betekent om militair te zijn – vroeger én vandaag.

De missies sluiten aan bij de volgende kerndoelen van het primair onderwijs:

- Oriëntatie op jezelf en de wereld – natuur en techniek (kerndoelen 42 en 44)
- Oriëntatie op jezelf en de wereld – tijd (kerndoelen 52 en 53)

Deze routes zijn ontwikkeld om jonge bezoekers zelfstandig, actief en spelenderwijs te laten kennismaken met de wereld van de krijgsmacht en haar geschiedenis.

**De Klas van '45** – Interactieve beleving die leerlingen meeneemt in de levens van vijf kinderen uit de Tweede Wereldoorlog. De verhalen zijn aangrijpend, leerzaam en waargebeurd. Voor zowel het primair onderwijs als het voortgezet onderwijs zijn educatieve programma's rondom deze verhalen.

- Doelgroep: basisonderwijs groep 7/8, vmbo, havo, vwo
- Kerndoel 52: tijdperk van de wereldoorlogen en de holocaust

**Koude oorlog** – In de gratis digiles leren leerlingen meer over de strijd tussen Oost en West en over de rol die Nederlandse militairen hebben gespeeld. Maar ook over de gevolgen van de Koude Oorlog voor de wereld en onszelf.

- Doelgroep: vmbo, havo, vwo
- Kerndoel: Mens & Maatschappij 37, 40

**Dilemmales Wat zou jij beslissen?** – Interactief lesprogramma waarin leerlingen worden geconfronteerd met moeilijke beslissingen uit het leven van een militair. Een veteraan van het Veteraneninstituut neemt de leerlingen mee op een digitale missie vol lastige dilemma's waarin leerlingen moeten kiezen.

- Doelgroep: vmbo, havo, vwo / mbo, hbo
- Kerndoel: Mens & Maatschappij 36, 38, 47

**Rondleiding op maat** – Voor klassen van het voortgezet onderwijs bieden we rondleidingen op maat over de Tweede Wereldoorlog, Militaire Techniek of de Koude Oorlog

- Doelgroep: havo, vwo / mbo, hbo
- Kerndoel: Mens & Maatschappij 36, 37, 40

**War Diaries** – In de tentoonstelling *War Diaries* delen Oekraïense kinderen op een creatieve manier hun ervaringen met de oorlog. Het educatieve programma sluit aan bij de thema's oorlog en vrede. Er is ook een gratis digiles.

- Doelgroep: primair onderwijs groep 7 en 8 / vmbo, havo, vwo
- Kerndoelen: Mens en samenleving 34 en Kunstzinnige oriëntatie 54 en 55 / mens en maatschappij 38 en 47 en kunst en cultuur 48 en 52

### Actieve programma's

**Kleine Ontdekkers in Xplore** – In Xplore ontdekken leerlingen de wereld van de krijgsmacht op een avontuurlijke manier, met vier grote speelobjecten: een Chinook, een tank, een kasteel en een onderzeeboot. Kinderen kunnen op ontdekkingsstocht en spelen met fantasie.

- Doelgroep: t/m basisonderwijs groep 3/4
- Kerndoelen: oriëntatie op jezelf en de wereld – natuur en techniek 42 en 44 en oriëntatie op jezelf en de wereld – tijd 52 en 53

**Bunker 83** – Escape room voor de hele klas. Beleving van de spanning van de Koude Oorlog in een Russische of Amerikaanse atoombunkerm in samenwerking met Novitas Heritage.

- Doelgroep: vanaf 3 mbo, havo, vwo / mbo, hbo
- Kerndoel: Mens & Maatschappij 37, 40

**Bootcamp** – Een sportieve uitdaging die leerlingen de waarde van discipline en samenwerken laat ontdekken. Op ons buitenterrein 'drikt' onze professionele bootcampinstructeur de leerlingen en bestormen ze samen de hindernisbaan.

- Doelgroep: basisonderwijs groep 5 t/m 8
- Kerndoel: bewegingsonderwijs 57, 58
- Doelgroep: vmbo, havo, vwo / mbo, hbo
- Kerndoel: Bewegen & Sport 56

**Katapult Challenge** – Technische samenwerkingsopdracht waarbij leerlingen van hout en touw vijf katapulten bouwen. Ze leren knopen leggen, samenwerken en doorzetten. Deze activiteit wordt begeleid door een professionele instructeur en vindt plaats op ons buitenterrein.

- Doelgroep: basisonderwijs groep 7/8 / vmbo, havo, vwo / mbo, hbo
- Kerndoel: Bewegen & Sport 56

**TechnoTrek** – Met de techniekroute lopen de leerlingen langs tien technische objecten. Bij elk object scannen ze een QR-code waarmee ze korte animaties op hun telefoon bekijken om de vragen te beantwoorden. Hoe werkt een helderheidsversterker en wat is een getrokken loop? Ze leren de techniek achter belangrijke militaire middelen van vroeger en nu.

- Doelgroep: vmbo-tl/gl 1, 2, 3, vmbo basis/kader 2, 3
- Kerndoelen: mens en natuur 31 en 32 en mens en maatschappij 37 en 40

### Koude oorlog – Cold Case

Leerlingen en studenten van het vo, mbo, VeVa, hbo en wo komen doormiddel het interactieve spel *Cold Case* in aanraking met de Koude Oorlog. Een spel waarbij de objecten in het Arsenaal nodig zijn om de puzzels op te lossen en antwoorden een sterke connectie hebben met de Koude Oorlog en de locatie van het museum.

## Marinemuseum

**Junior zee-ingenieurs** – Tijdens deze les worden de leerlingen echte zee-ingenieurs. Door zelf aan de slag te gaan, ontdekken ze hoe techniek een cruciale rol speelt in de scheepvaart. Ze voeren uitdagende opdrachten uit en leren over belangrijke technische principes zoals hydraulica, elektriciteit en magnetisme.

- Doelgroep basisonderwijs groep 6 t/m 8

- Kerndoelen: oriëntatie op jezelf en de wereld – natuur en techniek 42, 44 en 45

**Leskist De Haven** – Stoere houten kist gevuld met fysieke, motorische en cognitieve opdrachten, verkleedkleding en boekjes. Daarnaast zitten er echte spullen uit het museum in zoals een groot scheepstouw, een kompas, zeekaarten en nog veel meer. Deze kunnen bij de opdrachten worden gebruikt en als decoratie in de klas. Zo wordt het thema een echte beleving voor de kleuters.

- Doelgroep: basisonderwijs groep 1, 2

**Kunst en de marine** – Belangrijke momenten in de geschiedenis van de Koninklijke Marine zijn vaak door schilders op het doek gezet. Het programma Kunst en de Marine bestaat uit op een speelse, interactieve manier samen kunst kijken in het Torentje, gevolgd door zelf een wapenschildje ontwerpen en beschilderen in het Kinderatelier.

- Doelgroep: basisonderwijs vanaf groep 3
- Kerndoelen: Kunstzinnige oriëntatie 54 en 56, Geschiedenis 52 en 53. Tijdvak: Tijd van regenten en vorsten (1600-1700)

**Seinen op zee** – Na een bezoek aan onderzeeboot Tonijn testen de leerlingen bij het Seinenspel verschillende manieren waarop schepen met elkaar communiceren. Ze gaan aan de slag met morse code, portofoons, vlagseinen en het decoderen van geheime boodschappen.

- Doelgroep: basisonderwijs vanaf groep 4
- Kerndoelen: Nederlands 1, 2, 3, 4 en 12, Natuur en Techniek 44

**Tweede Wereldoorlog** – Leerlingen ontdekken hoe de Koninklijke Marine vanuit Engeland meevocht met de Geallieerden en geheime boodschappen verzond, inclusief verhalen van Wervianen (de lokale mensen die tijdens de oorlog op de werf bleven werken) en een bezoek aan mijnenveger Hr.Ms. Abraham Crijnssen.

- Doelgroep: basisonderwijs groep 7/8
- Kerndoelen: Oriëntatie op jezelf en de wereld kerndoelen 52 en 53. Tijdvak: Tijd van Wereldoorlogen en Holocaust (1900-1950), De Tweede Wereldoorlog

**Koude Oorlog** – Complete beleving bestaande uit het spel Cold Storm op het brughuis van De Ruyter, bezoek aan de Tonijn, quiz in de tentoonstelling Koude Oorlog en zelfstandig oefenen met maritieme technieken uit de jaren tachtig in de Geschutmakerij.

- Doelgroep: vbmo-t, havo, vwo
- Ook als digiles verkrijgbaar voor vmbo, havo en vwo, kerndoel Mens & Maatschappij 37, 40

**Kaping in de klas** – Leerlingen maken kennis met moderne piraterij. Vaak zijn armoede, hongersnood en dwang van criminele organisaties de oorzaak van deze 'keuze' voor de vrije vaart. De Koninklijke Marine wordt ingezet om dit te voorkomen én zowel de bemanning als vaarroutes veilig te houden. Ervaringen van o.a. schippers, piraten en Nederlandse mariniers vormen de basis van dit programma.

- Doelgroep: vmbo, havo, vwo
- Sluit aan op Geschiedenis en Mens & Maatschappij

**Beroepsonderwijsprogramma** – Studenten MBO/HBO maken kennis met de geschiedenis van de Koninklijke Marine en met de ontwikkeling van (maritieme) techniek in het bijzonder. Via een zelfstandig groepsbezoek of een interactieve rondleiding met een museumdocent ontdekken studenten over bouw en reparatie van schepen op de werf en de techniek aan boord door de jaren heen.

**VeVa-programma** – Speciaal ontwikkeld programma voor VeVa-studenten, afgestemd op hun leerdoelen, voorkeuren en behoeften. Studenten ontdekken de geschiedenis van de Nederlandse

marine en leren hoe onze vloot door de eeuwen heen de zeeën heeft beschermd. Tijdens een uitdagende missie en interactieve opdrachten ervaren ze de tactieken en innovaties die het verschil maakten tijdens belangrijke historische gebeurtenissen.

**EMMV** – Na twee weken intern te hebben gezeten komen de studenten van Eerste Maritieme Militaire Vorming van Fort Erfprins naar het Marinemuseum gemarcheerd. Per ‘bak’ krijgen ze opdrachtkaarten mee met challenges die hun iets leren over de geschiedenis over de marine, maar ook over elkaar. Leerzaam en goed voor teambonding.

- Doelgroep: EMMV en VeVa
- Sluit aan bij de gestelde doelen van EMMV/ Defensie

**Gameprogramma** – Leerlingen en studenten van het VO en beroepsonderwijs bezoeken in het Marinemuseum onderzeeboot Tonijn, de tentoonstelling *Navy Games* en doen de brugsimulatie *Cold Storm*. Ze maken kennis met techniek aan boord en de noodzaak van serious gaming bij de marine.

- Doelgroep: vo, vmbo, mbo
- Sluit aan bij Techniek en geschiedenis

## Mariniersmuseum

**Museumverkenners** – Museumles ter kennismaking met nut (en noodzaak) van musea in het algemeen, de rol van Defensie & de collectie van het Mariniersmuseum. Activiteit bestaat uit algemene introductie, groepsopdrachten op zaal en gemeenschappelijk onderwijsleergesprek.

- Doelgroepen: basisonderwijs vanaf groep 5, mbo, havo, vwo
- Dit programma wordt ook ingezet voor weekendscholen, talentprogramma's, buitenschoolse activiteiten en eendaagse snuffelstages

**Helden aan de Maas** – Museumles over heldhaftigheid en vraagstukken over helden van vroeger versus helden van nu. Activiteit bestaat uit algemene introductie, groepsopdracht en presentaties op verschillende niveaus.

- Doelgroepen: basisonderwijs vanaf groep 5, vmbo, havo, vwo, mbo, hbo, wo

**Kaping in de klas** – Leerlingen maken kennis met moderne piraterij. Vaak zijn armoede, hongersnood en dwang van criminele organisaties de oorzaak van deze ‘keuze’ voor de vrije vaart. De Koninklijke Marine wordt ingezet om dit te voorkomen én zowel de bemanning als vaarroutes veilig te houden. Ervaringen van o.a. schippers, piraten en Nederlandse mariniers vormen de basis van dit programma.

- Doelgroep: vmbo, havo, vwo
- Sluit aan op Geschiedenis en Mens & Maatschappij

**Dilemmaprogramma *Wat zou jij doen?*** – Museumles waarin leerlingen aan de hand van dilemma's een Mariniersmissie doorlopen. Activiteit bestaat uit algemene introductie, rondgang door het museum & ‘over de lijn’ dilemma-workshop.

- Doelgroep: vmbo, havo, vwo, mbo, hbo, wo

**Korpsgeschiedenis** – Onderdeel van de EMV & EVO Marns (mariniersopleiding). Ontwikkeld in samenwerking met het MOC VGKAZ. Het lesprogramma bestaat uit een speciale museumtour waarin mariniers in opleiding en VeVa-studenten middels de Wintor-AR app kennismaken met belangrijke hoofdstukken uit de geschiedenis van het Korps Mariniers. Ter afsluiting geven ze hierover een korte presentatie aan hun klasgenoten.

- Doelgroep: Mariniers in opleiding, POTOM Korps Mariniers & VeVa-studenten

- Bijzonderheden: nauwe samenwerking met Mariniers opleidingscentrum voor het actueel houden van inhoud

**Oorlog in Rotterdam** – Museumles over het verloop van de meidagen 1940 en de start van de Tweede Wereldoorlog in Nederland. Leerlingen onderzoeken vanuit verschillende perspectieven de strijd om de Maasbruggen en ontdekken hoe deze zijn sporen heeft nagelaten in hedendaags Rotterdam.

- Doelgroep: vmbo, havo, vwo
- Sluit aan bij vakken geschiedenis en mens & maatschappij

## Alle vestigingen

**Veteraan vertelt** – Leerlingen ontmoeten een veteraan die vertelt over zijn of haar ervaringen in bijvoorbeeld Bosnië of Afghanistan. De veteraan gaat in gesprek over de lastige keuzes die een militair soms moet maken. Voor dit programma werken we samen met het Veteraneninstituut

- Doelgroep: basisonderwijs groep 7/8
- Kerndoelen: oriëntatie op jezelf en de wereld mens en samenleving 37, oriëntatie op jezelf en de wereld – tijd 52 en 53, Nederlands 2 en 3

## Bijlage C: Collectie

*Aanwinsten, afstoot, bruiklenen, roadmap 'Basis op orde'*

### Aanwinsten

#### Collecties Soesterberg<sup>1</sup>

Gouden herinneringskruis van Fort Honswijk, 1934, uitgereikt aan LKol. A. Captijn, voormalig commandant van Fort Honswijk

1 geluidgedempte Stengun, wapennummer PH 40351

1 FN pistool, wapennummer 11005

1 identiteitsbewijs van O&I

15 verschillende medailles met gespen van diverse Europese en Nato vredesmissies, uitgereikt door de Europese Unie

Lockheed C-130 Hercules transportvliegtuig

Driftmeter KLM DC-3 , Diamantvlucht

vliegkaarten

Gegevens ten behoeve van VVV schenking vliegkaarten (B. van Eck)

Over de objecten [op basis informatie Bob van Eck]

Ongebruikte vliegkaarten uit de dagen van 1960/1970. Tijden van de Koude Oorlog met de grens met Oost Duitsland, de ADIZ ( Aircraft Identification Zone) die voor de grens lang met Oost Duitsland. Kaarten ook van België, Noord- ( t/m Rostock) en Zuid Duitsland. Met militaire vliegvelden, verboden gebieden, laag vlieg routes cq gebieden etc.

Schilderij vliegveld Soesterberg circa 1925

Fiets KMar 1940-1955; het betreft een gazellefiets zoals deze tijdens WOII en in de jaren '50 door de KMar in gebruik is geweest.

onbemand luchtvaartuig Boeing Insitu MQ-27 Scan Eagle

Instructiefilm over wapenschouw Russische strijdkrachten 1975. De film is gebruikt om Nederlandse dienstplichtigen te onderwijzen in de samenstelling en het optreden van het Russische leger/Warschau-pact.

1 zilveren bandeliersgesp van een officier van de VOC, 2e helft 18e eeuw, met in verguld zilver het VOC logo en de Generaliteitsleeuw, omgeven door de wapenspreuk van de VOC.

Ingelijste papieren certificaat betreffende de benoeming van Johan Carel August von Haugwitz als ridder in de 'Koninklijke Orde der Unie' tijdens het Koninkrijk Holland en mede ondertekend door Lodewijk Napoleon

Schenking door N.E. Smallenburg van de volgende stukken.

<sup>1</sup> Bij verwervingen wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen de collecties van landmacht, luchtmacht, marechaussee en mariniers die in het SKD-depot Soesterberg worden beheerd.

- 11 originele brieven en/of formulieren van het Departement des Bouches de La Meuse aan Prof. N. Smallenburg.
- 11 originele brieven in 1813 geschreven door Prof. Nicolaus Smallenburg betreffende opnemings als Garde 'd Honneur van zijn zoon Willem Bartholomeus Smallenburg, geschreven aan diverse geadresseerden.
- De Frans – Nederlandse vertaling van de bovengenoemde brieven.
- Diverse overige stukken met algemene informatie van Garde 'd Honneur, waaronder naamlijsten van opgeroepen als Garde 'd Honneur uit verschillende plaatsen in Holland, waaronder W.B. Smallenburg uit Leiden, een rekening voor de uitrusting van Garde 'd Honneur G.W. Verbrugge.
- Een door Willem Bartholomeus handgeschreven reisverslag in boekvorm, van een veldtocht als Garde d'Honneur door Holland, België, Luxemburg, Pruisen, Frankrijk, Duitsland, Beieren, Thüringen, Sachsen. Ca 54 blz. tekst.
- Drie kaarten van de route van deze tocht
- Twee originele brieven van Piet van der Lubben, Garde 'd Honneur vanuit het Garnizoen Metz gestuurd aan professor N. Smallenburg, met verzoek om wat geld.
- Overige informatie en brieven aan N. en WB Smallenburg.
- Nog stukken met algemene informatie voor aspirant Garde 'd Honneur soldaten.
- Grijs vliegerhelm type HGU-55/P met zuurstofmasker op naam van Commodore-vlieger Peter 'Wobble' Tankink.
- Helmtas behorende bij de vliegerhelm.
- Vliegerjas type CWU-36/P met naamembleem van het 322 squadron op naam van Commodore-vlieger Peter 'Wobble' Tankink.
- Een paar groene nomex vliegerhandschoenen gedragen door Commodore-vlieger Peter 'Wobble' Tankink.

Chaufron (neusbeschermer) voor een paardenhoofd. Op de chaufron zit een (leeg) wapenschild met piekpunt. Daarboven is een pluimkoker bevestigd.

Sabel, Regiment Schotten; kenmerken:

- originele schede aanwezig
- kling gemarkeerd RS2
- vergelijkbare markeringen zijn bekend bij Zwitserse RZ-typen

Degen, Regiment Schotten – maker F. Demelraad (Nijmegen); herkomst/kenmerken:

- Compleet met originele lederen schede
- Kling geëtst met: "Francis van Demmelraad, sword cutler at Nimegue", "Scotch Brigade", het regimentswapen en de Britse kroon
- Greep van been?, met ketting
- Datering ca. 1770–1780

Infanteriesabel – Regiment van Oyen (ca. 1750); kenmerken/herkomst:

- Compleet met originele lederen schede
- Gevest gegraveerd met "Regiment van Oyen"
- Kling gemerkt W. Harvey, een Britse klingmaker actief midden 18e eeuw
- Datering ca. 1745

Cavaleriepallas van het regiment Oranje-Friesland (PvO); kenmerken/herkomst:

- Volledig origineel exemplaar in uitzonderlijk gave conditie
- Kling met sterke, diepe etsing van het PvO-monogram aan beide zijden.



## Marinemuseum

Olieverfschilderij; portret van Luitenant-admiraal Otto Willem Gobius (1758-1843)

1x document: Demonstration of 12-cm automatic gun L/50 in naval twin mounting 23rd-24th November 1954

1x fotoserie situatie a/b Hr.Ms. Tromp na demontage 12cm kanon

Model LW08 radarantenne

Olieverfschilderij op paneel door Petrus Paulus Schiedges (1813-1876), Dutch three-master near a harbour, 1847

3x aerial drone (UAV):

- Altura Zenith type XC-403, serienr. 2680961, compleet met bedieningsunits en Sony 7R fotocamera
- Delfts Dynamics type RH4 'Spyder' (XC-685), serienr. RH4016, cpl. met bedieningsunit
- AceCore Technologies Unmanned Aerial Vehicle Neo X8, 2020

Uitnodiging Hr.Ms. Zwaardvis, Vlootweek Rotterdam 12-18 juni 1954

REMUS 100 autonomous underwater vehicle, sn. 373, compleet in transportkist

- Serie 8mm filmspoelen (reizen van o.a. het opnemingsvaartuig Tydeman en het bevoorradingschip Zuiderkruis) uit nalatenschap van hoofdofficier MARVA 2e klasse M. van den Clooster baronesse Sloet tot Everlo
- Oorkonde deelname officier MARVA aan de 'Nereus-expeditie' a/b Hr.Ms. Tydeman, 1977

Foto onderzeeboot Hr.Ms. Tijgerhaai afgemeerd aan de Parkkade in Rotterdam, mei/juni 1945

Uit nalatenschap van gezagvoerder Gouvernementsmarine W.F. van Rooy (1898-?):

- olieverfschilderij GSS Zuiderkruis (1924-1950) door Willem Jan Pieter van der Does (1889-1966)
- olieverfschilderij pantserschip Hr.Ms. Evertsen verlaat een onbekende haven door J. Buurm???
- fotografisch portret van officier Gouvernementsmarine W.F. van Rooy
- 8mm film 'Zuiderkruis' 1942-1945
- Boek W.F. van Rooy en C. Hokke, De mannen van de witte boot (Rijswijk, z.d.)

Sleeptankmodel Holland-klasse patrouillevaartuig, schaal 1:10

Foto Hr.Ms. Jaguar, 1981

Fotoserie Hr.Ms. Evertsen, lege reddingsvloten Deense schoener Activ, 1 februari 1983

Fotoserie Hr.Ms. Evertsen in storm bij Ierland, begin 1984

Fotoserie laatste thuiskomst Hr.Ms. Isaac Sweers, 1989

Sponsor certificaat fiets tweedaagse Hr.Ms. Evertsen, 17-18 april 1984

Sticker De Witte Olifant/Hr.Ms. Isaac Sweers F 814

Diverse documentatie

Twee uniformen van KTZ W.A. de Looze (1 met lange jas en 1 met korte jas)

Correspondentie van de officier van gezondheid Petrus Koning in de periode 1859-1864, waaronder de inzet van de marine ten tijde van de strafexpeditie tegen Shimonoseki (1864)

Liedtekst 'Adelborstenlied', ca. 1928

Schepenarchief Koninklijke Marine, bestaande uit:

Diverse (herinnerings)boeken en tijdschriften

Diverse fotobladen  
Diverse digitale tekst-, beeld- en gegevensbestanden

Sigarenbandje '20.000 mijlen K18 over zee'  
Vaantje K18 - Ceintuur Theater

Zwart-wit foto Hr.Ms. mijnenlegger Hadda in Vlissingen, ca. 1909

Portretfoto's:  
2x Cornelis (Cor) van Rijn (1924-2001)  
1x Cornelis (Cees) Arie van Rijn (1927-1987),

Uit nalatenschap van sergeant-vliegtuigmaker Marinus Pieter 'Mack' Makkellie (1934-2025):  
- 2x fotografisch portret  
- certificaat KLM t.g.v. het passeren van de evenaar, 20 mei 1956  
- fotoalbum plaatsing Marinevliegkamp Biak 1956-1957  
- brochure 'Welkom op het Marinevliegkamp Valkenburg'  
- draagspeld 'Eagle Club' (club van korporaals op Marinevliegkamp Valkenburg)

Goalkeeper CIWS  
Goalkeeper CIWS demo model  
Payload EOVSysteem SABRE  
SMII raket  
Sneeuwscooter  
Overall DMI

Diverse documentatie m.b.t. de marinecarrière van Kapitein ter zee Wilhelmus Hermannus von Leschen (1866-1954)

Documentatie en fotomateriaal afkomstig uit de nalatenschap van vliegtuigmaker Henricus Antonius Johannes Buhre (1928-2015)

Geprint scheepsmodel Orka-klasse onderzeeboot

Geprint scheepsmodel Walrus-klasse onderzeeboot

Koksuniform Koninklijke Marine  
Tropentenuue matroos 1e klasse van de Koninklijke Marine  
Beschermd kleding verpleegkundige Koninklijke Marine

1x model kanon van 15cm no.10, vervaardigd door SMJR geschutmaker J.G. de Vries (1941-2025)  
1x camoïde 40mm mitrailleur sn. 64/1No.27

1x gemengde techniek: "Twee afgemeerde marineschepen" door Jaap Ploos van Amstel  
2x aquarel: "Bevoorrading op zee, 1977" en "Het geleide wapenfregat Hr.Ms. Tromp in volle zee, 1980" door J.C.A. Siliacus  
3x historieprent:  
- Kopergravure, "Sir Edw.d Spragge forcing the Dutch fleet from the Mouth of the Thames. July 23. 1667"  
- Kopergravure, "Emailliersel van den Gouden Kop of Beker, volgens resolutie van 11 Julij MDCLXVII aan Cornelis de Witt" (incl. begeleidend schrijven in drukvorm)  
- Kopergravure van het beleg van Barcelona, voorzien van het extract uit de brief van admiraal Philips van Almonde betreffende het beleg dat uiteindelijk leidde tot de capitulatie van de stad op 9 oktober 1705

Reclame handdoek Hr.Ms. Drenthe

Scheepsbel van het loodsvaartuig Algol (1950-1974)

Sierbordje Hr.Ms. Rotterdam, 1998

1x fotoalbum wereldreis hofmeester 1e klas Frans P. Truijens aan boord van de torpedobootjager Hr.Ms. Piet Hein, 17 augustus 1950 t/m 11 mei 1951

2x foto vertrek Hr.Ms. Piet Hein vanuit Rotterdam, 17 augustus 1950

Model nieuwe mijnenbestrijder - MCM Vessel, Naval Group

Model Combat Support Ship Zr.Ms. Den Helder

Prent Z.M. koning Willem Alexander bij een Defensievaandel, Paul Kerrebijn

Model sleepboot Waddenzee

Model sleepboot Linge

De drie NFP uniform voorbeelden waarmee KLTZ W.A. Kramer de vloot op ging

Glazen presse papier MCM Programme Keel laying ceremony MCMPF2 M840 op 14-06-2022

Bronzen beeldje marinier van de Whiskey Infanterie compagnie

Bronzen beeldje Paraat voor Vrijheid - 1st Marine Combat Group 2019/2021 (kisten met baret)

Kunststof beeldje Marineman

Kunststof beeldje Marinevrouw

Zes foto's:

- Fort Harssens (augustus 1893)

- saluutschot vanaf Hr.Ms. Bellona (2 augustus 1893)

- drijvende exercitiebatterij Hr.Ms. Heldin (2 augustus 1893)

- het pantserschip Hr.Ms. Schorpioen, gepavoiseerd afgemeerd in de haven van den Helder (2 augustus 1893)

- Zweeds kustverdedigingsschip/trainingsschip Oscar II in de haven van Den Helder, 3 december 1934

- het oceanografisch opnemingsvaartuig Hr.Ms. Tydeman in de haven van Funchal

(Madeira/Portugal), na afronding van de NECTAR expeditie (North Equatorial Current Trans Atlantic Research) samen met het NIOZ, oktober 1978

Portret van de latere kapitein-ter-zee Theodoor Carel Gobée (1836-1885). Olieverf (anoniem) op paneel.

Armband burgerpersoneel Defensie

- 'Rymdicht' tewaterlating onderzeeboot Hr.Ms. O 22, 20 januari 1940

- brief van Nederlandse Kriegsmarine matroos Gerhard Greeve aan Anton Mussert, 23 juni 1944

Programma Bezoek Franse mijnenjager Calliope aan Den Helder in mei 1972

Boekje 'Geschiedenis van het Koninklijk Instituut voor de Marine', 2008

Boekje 'Den Helder in foto's. Beelden van Den Helder, een stad door een machtige zeedijk omsloten'

## Afstoot

### Marinemuseum

- Skiff Somalische piraten door bevoorrader Hr.Ms. Amsterdam in november 2010 in beslag genomen
- Go-fast vaartuig
- Scheepsbel combat support ship Zr.Ms. Den Helder
- 'K-ster' mijnenbestrijdingsdrone Exail Robotics Belgium

## Bruiklenen

### National Militair Museum, uitgaand

|                      |                                                                                                      |
|----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Nationaal Museum     | Hellebaard met opengewerkte bijl en haak                                                             |
| Tachtigjarige Oorlog | Houwdegen, 1580-1600                                                                                 |
|                      | Rapier met versierd gevest, 1600-1640                                                                |
|                      | Nederlands lontslotmusket vervaardigd te Amsterdam ca. 1600-1620, luxe uitvoering                    |
|                      | Rapier met symetrisch gevest, 1600-1640                                                              |
|                      | Rapier met komgevest, Duitsland, 1635-1645                                                           |
|                      | Piek met kleine bladvormige punt op huls met twee korte veren op stok                                |
|                      | Hellebaard met halvemaan vormige kling en klauwhaak met sierpunten bij de aanzet en bladvormige punt |
|                      | Hellebaard met bijlvormige kling en haak, beiden met geperforeerd teken en lange smalle vierhoekpunt |
|                      | Bronzen gladloops VOC scheepskanon, 1-ponder op replica rolpaard                                     |
|                      | Piekenierspiek met driehoekige kling met ruitvormige doorsnede op huls met twee veren                |
|                      | Piekenierspiek met driehoekige kling met ruitvormige doorsnede op huls met twee veren                |
|                      | Piekenierspiek met driehoekige kling met ruitvormige doorsnede op huls met twee veren                |
|                      | Piekenierspiek met bladvormige punt met ruitvormige doorsnede twee uitlopers die de veren vormen     |
|                      | Rapier, type Pappenheimer, 1620-1640                                                                 |
|                      | Piek met brede korte bladvormige punt op huls met twee veren op bruine houten stok                   |
|                      | Radslotpistool vervaardigd circa 1620-1630 (1 van een koppel samen met 018793-2)                     |
|                      | Radslotpistool vervaardigd circa 1620-1630 (1 van een koppel samen met 018793-1)                     |
|                      | Driekwartsharnas, gebruineerd, 1600-1650                                                             |
|                      | Cabasset, blank en geciseleerd, 1575-1625                                                            |
|                      | Morion, blank, 1550-1600                                                                             |
|                      | Halfharnas, gezwart met blanke banen, 1550-1600                                                      |
|                      | Cabasset, gezwart, 1550-1600                                                                         |
|                      | Cabasset, bodemvondst, Lobith, 1575-1625                                                             |
|                      | Gezwarte morion met blanke banen en versiering, 1550-1600                                            |
|                      | Bourgondische stormhoed, blank, 1570-1600                                                            |
|                      | Driekwart harnas, replica naar het harnas van prins Maurits, 1590                                    |
|                      | Rapier, 1570-1625                                                                                    |
|                      | Kuras met borst- en rugplaat, behorende bij een driekwart harnas, 1620-1650                          |

|                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|---------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                             | <p>Ringkraag, behorende bij een driekwart harnas, 1620-1650</p> <p>Paar gebruine armharnassen behorende bij een driekwart harnas, 1620-1650</p> <p>Paar gebruinde wapenhandschoenen behorende bij een driekwart harnas, 1620-1650</p> <p>Paar gebruinde dijplaten behorende bij een driekwart harnas, 1620-1650</p> <p>Bourgondische stormhoed behorende bij een halfharnas, gezwart met blanke banen, 1550-1600</p> <p>Harnaskraag met gelede schouderplaten behorende bij een halfharnas, gezwart met blanke banen, 1550-1600</p> <p>Kuras gezwart met blanke banen, behorende bij een halfharnas, gezwart met blanke banen, 1550-1600</p> <p>Paar dijbeenpaten behorende bij een halfharnas, gezwart met blanke banen, 1550-1600</p> <p>Piekeniersharnas met helm</p> <p>Gesloten Bourgondische stormhoed met tralievizier, behorende bij een driekwart harnas, 1600-1650</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Aviodrome                                   | <p>Khaki tropen overhemd gedragen door generaal Kruls (1945-1950), met lange mouwen en verwijderde emblemen en ruiten</p> <p>Buitenmodel battledress jak van khaki baratheia gedragen door Prins Bernhard Bevelhebber Nederlandse Strijdkrachten (1944)</p> <p>Battledress broek van khaki-kleurige baratheia gedragen door Prins Bernhard Bevelhebber der Binnenlandse Strijdkrachten (1944)</p> <p>Platte pet van uni-bruinolijfkleurig baratheia van Prins Bernhard Bevelhebber der Binnenlandse Strijdkrachten (1944)</p> <p>Groen-grijze rayon stropdas van Prins Bernhard BNS (1954)</p> <p>paar bruine leren lage schoenen met leren veteranen stikselband op hiel voor Prins Bernhard BNS</p> <p>Metalen schaalmodel van een Republic Thunderflash geschonken aan Prins Bernhard</p> <p>Schaalmodel van een Saab 37</p> <p>Stenen voet van een schaalmodel van een Saab 37</p> <p>Schaalmodel van een Northop YF-17</p> <p>Houten voet voor een schaalmodel van een Northop YF-17</p> <p>Schaalmodel Lockheed F-104G Starfighter met registratie D-8112 Koninklijke Luchtmacht</p> <p>Schaalmodel van een Northop YF-17 met voet</p> <p>Schaalmodel van een Saab 37 op een voet</p> |
| Musée National d'Histoire et d'Art          | <p>Donkerblauwe rokjas voor een manschap der Mobiele Schutterij (1830-1839) gedragen door A. Brans</p> <p>Portret van Kolonel C. P. Winckel</p> <p>Portret ten voeten uit van oud-commandant C.P. Winckel 4e afdeling infanterie, leunend tegen een zuil</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Fries Museum                                | <p>Vliegtuigbom 520 lbs; dummy</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Stichting Haarlemmermeer-museum De Cruquius | <p>Schaalmodel van een Farman HF.20</p> <p>Casque M1844 (Omgebouwde dragonderhelm) met oranje rozet, voor de Marechaussee</p> <p>Groene metalen helm, Model 1916, Nederland</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Palthe Huis                                 | <p>Verzetskruis 1946, postume versie (kopie)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |

|                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Historisch Museum Den Briel | Radslotpistool met geblauwde loop en radslot, intarsia met been                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Museum Engelandvaarders     | Jas Vliegertenuue ATA van Ida Veldhuyzen van Zanten; donkerblauw-zwart<br>Rok van Ida Veldhuyzen van Zanten; donkerblauw-zwart<br>Twee blauwe losse kragen, van Ida Veldhuyzen van Zanten<br>sjaal, donkerblauw ; Ida Veldhuyzen van Zanten<br>Rekenshijf / coursespeed calculator Mk. IIA<br>Embleem "Air Transport Auxiliary" (ATA) van een Boordwerktuigkundige |
| Zeeuws Museum-[3D]          | Sponton voor schutterij in Middelburg, 1750-1795                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Museum Helmond              | Morion, gezwart, 1550-1600<br>Gezwarte ijzeren ringkraag<br>degen<br>Rapier<br>Rapier<br>Hellebaard<br>Hellebaard, 16e eeuw<br>Gesloten Bourgondische stormhoed, blank met neustang, 1625-1650<br>Zwart ijzeren borstplaat behorende bij een kuras                                                                                                                 |
| Design Museum Den Bosch     | Duitse gevechtshelm (Model 1942), t.b.v. een soldaat der Luftwaffe, met transfer (1942-1945)                                                                                                                                                                                                                                                                       |

### Marinemuseum, uitgaand

|                                       |                                                                          |
|---------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------|
| Commandant Zeemacht Caraïbisch Gebied | Foto's Schottegat te Willemstad, Curaçao                                 |
| De Flux Jacht- en Scheepsbetimmering  | Standaardkompas W. Boosman, nr. 215<br>Vloeistofkompas 7,5" serienr. 214 |
| externe bruikleen MKERF               | Twee elkaar treffende 20mm granaten op houten standaard                  |
| Het Scheepvaart-museum Amsterdam      | Schuivende kompasroos W. Boosman, circa 1870                             |
| Instituut Defensie Leergangen         | Prismakijker Nedinsco - Koninklijke Marine nr. 575.20.10.62/4161         |
| Koninklijk Instituut voor de Marine   | Kruiser Hr.Ms. De Zeven Provinciën (C 802) voor de verbouwing in 1964    |
| Marine Beveiligings-korps             | Houten stuurwiel Hr.Ms. communicatievaartuig Hendrik Karssen (1938-1973) |
| Marinekazerne Amsterdam               | Stuurkompas W. Boosman, serienr. 218<br>Vloeistofkompas 7" serienr. 190  |

|                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Marinestaf                                   | Litho P.J. Schotel, 'Zeeslag van Bevesier, 10 juli 1690'                                                                                                                                                                                                                            |
| Nederlands Instituut voor Militaire Historie | Naambord van torpedobootjager Hr.Ms. Kortenaer (1945-1963)                                                                                                                                                                                                                          |
| Rotterdamse Droogdokmaatschappij             | Aanvalsperiscoop, type 91 KA 4 CT/1,9 serienr. 976                                                                                                                                                                                                                                  |
| Techniekgroep Specials                       | Dagsextant Th. Wegener, serienr. 1263<br>Sextant H. Hughes & Son, serienr. 3636<br>Octant C. Plath, serienr. 6557 / N.V. Wed. J. Ahrend & Zn. Amsterdam<br>Hoekmeetinstrument / Boussole Dietzgen, USMC serienr. 35431<br>Hoekmeetinstrument / Boussole G. de Koningh serienr. 1015 |
| Traditiekamer Onderzeedienst                 | Scheepsmodel Hr.Ms. onderzeeboot-mijnenlegger O 19 (1939-1945)                                                                                                                                                                                                                      |
| Zeekadetkorps Den Helder                     | Scheepsbel kustmijnenveger Hr.Ms. Venlo (M 817, 1956-1990)                                                                                                                                                                                                                          |
| Zeekadetkorps Veere                          | 2 naamborden ondiepwatermijnenveger Hr.Ms. Lacomblé (1960-1982)                                                                                                                                                                                                                     |

### **Marinemuseum, inkomend**

|             |                                                     |
|-------------|-----------------------------------------------------|
| Particulier | Steek vlagofficier Koninklijke Marine               |
| Particulier | Gouden epauletten groot uniform subalterne officier |

## Roadmap ‘Basis op orde’

Om te komen van de huidige situatie tot de gewenste situatie in 2030, zijn de volgende mijlpalen benoemd:

| ONDERDEEL                                 | 2026                                                                                                  | 2027                                                                                                                                    | 2028                                                                                                                                                                       | 2029                                                                                                                         | 2030                                                               |
|-------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|
| REGISTRATIE<br>OBJECTEN OP<br>BASISNIVEAU | Eind 2026:<br>Standplaatsen<br>Soesterberg<br>gecontroleerd                                           | Mid 2027: Informatie<br>over verwervingen uit<br>oude inventarissen<br>verwerkt in CBS                                                  |                                                                                                                                                                            |                                                                                                                              |                                                                    |
|                                           |                                                                                                       | Eind 2027: Besluit<br>t.a.v. niet<br>aangetroffen<br>collectie Soesterberg                                                              | Eind 2028:<br>Basisregistratie 80%                                                                                                                                         | Eind 2029:<br>Basisregistratie 100%<br><b>BASIS OP ORDE</b>                                                                  |                                                                    |
| BASISNIVEAU-<br>PLUS                      |                                                                                                       | Eind 2027:<br>Basisregistratie-plus<br>58%                                                                                              | Eind 2028:<br>Basisregistratie-plus<br>65%                                                                                                                                 | Eind 2029:<br>Basisregistratie-plus<br>72%                                                                                   | Eind 2030:<br>Basisregistratie-plus<br>80%<br><b>BASIS OP ORDE</b> |
| WERKVOORRAAD                              |                                                                                                       |                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                            | Eind 2029: Af te<br>stoten collectie<br>geïdentificeerd,<br>resterende<br>werkvoorraad<br>ingepland<br><b>BASIS OP ORDE</b>  |                                                                    |
| BIBLIOTHEEK                               |                                                                                                       |                                                                                                                                         | Eind 2028:<br>Bibliotheekregistratie<br>Mariniers- en<br>Marinemuseum<br>voldoet 100% aan<br>internationale<br>standaard excl.<br>handbibliotheken<br><b>BASIS OP ORDE</b> |                                                                                                                              |                                                                    |
| THESAURUS                                 | Eind 2026: Obsolete<br>en dubbele termen<br>verwijderd                                                | Eind 2027: Koppeling<br>gelegd naar<br>bestaande<br>termenlijsten                                                                       | Eind 2028:<br>Basisregistratie<br>thesaurus 100%                                                                                                                           | Eind 2029: Plan van<br>aankpak ontwikkeling<br>termenlijst(en) waar<br>nog geen standaard<br>voor is<br><b>BASIS OP ORDE</b> |                                                                    |
| TOEGANG                                   | Mid 2026: Kennis- en<br>informatiecentrum<br>open                                                     |                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                            |                                                                                                                              |                                                                    |
|                                           | Mid 2026:<br>Boekencollectie goed<br>online en bereikbaar<br>via WorldCat (excl.<br>handbibliotheken) |                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                            |                                                                                                                              |                                                                    |
|                                           | Eind 2026: Gehele<br>SKD collectie goed<br>online doorzoekbaar<br>via SKD website(s)                  | Eind 2027:<br>(Openbare) collectie<br>toegankelijk via<br>Collectie Nederland<br>en in datasetregister<br><b>BASIS OP ORDE</b>          |                                                                                                                                                                            |                                                                                                                              |                                                                    |
| SYSTEMEN                                  | Eind 2026: Nieuw<br>CBS<br>geïmplementeerd<br>Besluit genomen<br>t.a.v.<br>bibliotheekstelsel         | Mid 2027: Nieuw<br>bibliotheekstelsel<br>geïmplementeerd<br><b>BASIS OP ORDE</b>                                                        |                                                                                                                                                                            |                                                                                                                              |                                                                    |
| ORGANISATIE                               | Feb 2026: Huidige<br>vacatures ingevuld                                                               | Eind 2027: Blauwdruk<br>Team Informatie &<br>Gegevensbeheer 2.0<br>(incl.<br>taakomschrijvingen<br>per functie)<br><b>BASIS OP ORDE</b> |                                                                                                                                                                            |                                                                                                                              |                                                                    |
| PROCEDURES                                |                                                                                                       | Eind 2027:<br>Procedures<br>vastgesteld aan de<br>hand van SPECTRUM                                                                     | Eind 2028: Tools<br>ingericht                                                                                                                                              | Eind 2029:<br>Procedures<br>geëvalueerd<br><b>BASIS OP ORDE</b>                                                              |                                                                    |